

ΝΑΤΑΛΙΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ – ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΓΡΑΜΜΟ

Ορισμός:

(Κυρτό) τετράπλευρο με (όλες) τις απέναντι πλευρές ανά δύο παράλληλες

Ιδιότητες

(τί ισχύει σε ένα παραλληλόγραμμο):

- Απέναντι πλευρές ίσες (Ιδιότητα i)/102)
- Απέναντι πλευρές παράλληλες (Πόρισμα του Ορισμού)
- Απέναντι γωνίες ίσες (Ιδιότητα ii)/97)
- Διαδοχικές γωνίες (ανά δύο) παραπληρωματικές (Πόρισμα του Ορισμού)
- Διαγώνιοι διχοτομούνται (Ιδιότητα iii)/102)
- Διχοτόμοι (δύο) απέναντι γωνιών παράλληλες (Να αποδειχθεί) *
- Διχοτόμοι (δύο) διαδοχικών γωνιών κάθετες (Να αποδειχθεί)*
- Σημείο τομής διαγωνίων κέντρο συμμετρίας (ΠΟΡΙΣΜΑ I/103)

Όχι ιδιότητες

(τι δεν ισχύει πάντα σε ένα παραλληλόγραμμο):

- Πλευρές όχι (όλες) ίσες (Αν ναι, τότε ρόμβος)
- Γωνίες όχι (όλες) ίσες (Αν ναι, τότε ορθογώνιο)
- Διαγώνιοι όχι ίσες (Αν ναι, τότε ορθογώνιο)
- Διαγώνιοι όχι διχοτόμοι των γωνιών (Αν ναι, τότε ρόμβος)
- Διαγώνιοι δεν τέμνονται κάθετα (Αν ναι, τότε ρόμβος)
- Διαγώνιοι όχι άξονες συμμετρίας (Αν ναι, τότε ρόμβος)
- Ύψη όχι ίσα (Αν ναι, τότε ρόμβος) (Άσκ. Εμπ. 4./109)
- Όχι εγγράψιμο σε κύκλο (Αν ναι, τότε ορθογώνιο) (κεφάλαιο 6^ο)

Κριτήρια

(τί αρκεί ώστε ένα τετράπλευρο να είναι παραλληλόγραμμο):

- (Όλες οι) απέναντι πλευρές ανά δύο ίσες (Κριτήριο (i)/103)
- (Όλες οι) απέναντι πλευρές ανά δύο παράλληλες (Ορισμός)
- Δύο απέναντι πλευρές ίσες και παράλληλες (Κριτήριο (ii)/103)
- (Όλες οι) απέναντι γωνίες ανά δύο ίσες (Κριτήριο (iii)/103)
- Γωνίες σε δύο διαδοχικά ζεύγη, ανά δύο παραπληρωματικές
- Διαγώνιοι διχοτομούνται (Κριτήριο (iv)/103)
- (Όλες οι) απέναντι διχοτόμοι ανά δύο παράλληλες (Να αποδειχθεί) *
- (Όλες οι) διαδοχικές διχοτόμοι ανά δύο κάθετες (Να αποδειχθεί)*
- Σημείο τομής διαγωνίων κέντρο συμμετρίας (Να αποδειχθεί) *

Όχι κριτήρια

(τι δεν αρκεί ώστε ένα τετράπλευρο να είναι παραλληλόγραμμο):

- Δύο απέναντι πλευρές ίσες
- Δύο απέναντι πλευρές παράλληλες
- Δύο απέναντι γωνίες ίσες
- Δύο διαδοχικές γωνίες παραπληρωματικές
- Δύο απέναντι διχοτόμοι παράλληλες
- Δύο διαδοχικές διχοτόμοι κάθετες

*Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε άσκηση, μόνο με την απόδειξή του.

ΝΑΤΑΛΙΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ
Α' ΛΥΚΕΙΟΥ – ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

ΟΡΘΟΓΩΝΙΟ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΓΡΑΜΜΟ

Ορισμός:

Παραλληλόγραμμο με μία γωνία ορθή.

Ιδιότητες

(τί ισχύει σε ένα ορθογώνιο):

- Όλες οι ιδιότητες του παραλληλογράμμου
- Διαγώνιοι ίσες (σ.106)
- Όλες οι γωνίες ίσες
- Όλες οι γωνίες ορθές
- Μεσοκάθετοι των πλευρών, άξονες συμμετρίας (Να αποδειχθεί)*
- Εγγράψιμο σε κύκλο (κεφάλαιο 6^ο)
- Απέναντι γωνίες (ανά δύο) παραπληρωματικές (Να αποδειχθεί)*

Όχι ιδιότητες

(τι δεν ισχύει πάντα σε ένα ορθογώνιο):

- Πλευρές όχι (όλες) ίσες**
- Διαγώνιοι όχι διχοτόμοι των γωνιών**
- Διαγώνιοι δεν τέμνονται κάθετα**
- Διαγώνιοι όχι άξονες συμμετρίας**
- Ύψη όχι ίσα**

Κριτήρια

1. τί αρκεί ώστε ένα παραλληλόγραμμο να είναι ορθογώνιο:

- Μία γωνία ορθή (Ορισμός, Κριτήριο (i)/106)
- Διαγώνιοι ίσες (Κριτήριο (ii)/106)
- Δύο διαδοχικές γωνίες ίσες (Να αποδειχθεί) *
- Δύο απέναντι γωνίες παραπληρωματικές (Να αποδειχθεί)*
- Μεσοκάθετοι δύο διαδοχικών πλευρών, άξονες συμμετρίας (Να αποδειχθεί)*
- Εγγράψιμο σε κύκλο (κεφάλαιο 6^ο)

2. τί αρκεί ώστε ένα τετράπλευρο να είναι ορθογώνιο:

- Τρεις γωνίες ορθές (κριτήριο (iii) /106)
- Όλες οι γωνίες ίσες (κριτήριο (iv) /106)

Όχι κριτήρια

(τι δεν αρκεί ώστε ένα παραλληλόγραμμο να είναι ορθογώνιο):

- Μεσοκάθετοι δύο απέναντι πλευρών, άξονες συμμετρίας

(τι δεν αρκεί ώστε ένα τετράπλευρο να είναι ορθογώνιο):

- Τρεις γωνίες ίσες
- Δύο γωνίες ορθές
- Διαγώνιοι ίσες

* Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε άσκηση, μόνο με την απόδειξή του.

** Αν ναι, τότε είναι ρόμβος.

ΝΑΤΑΛΙΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ
Α' ΛΥΚΕΙΟΥ – ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

ΡΟΜΒΟΣ

Ορισμός:

Παραλληλόγραμμο με δύο διαδοχικές πλευρές ίσες.

Ιδιότητες

(τί ισχύει σε έναν ρόμβο):

- Όλες οι ιδιότητες του παραλληλογράμμου
- Όλες οι πλευρές ίσες
- Διαγώνιοι κάθετες μεταξύ τους (Ιδιότητα (i) /106)
- Οι διαγώνιοι διχοτομούν τις γωνίες (Ιδιότητα (ii)/106)
- Ύψη ίσα (Άσκ. Εμπ.4./109)
- Διαγώνιοι άξονες συμμετρίας (Να αποδειχθεί)*

Όχι ιδιότητες

(τι δεν ισχύει πάντα σε έναν ρόμβο):

- Διαγώνιοι όχι ίσες **
- Γωνίες όχι (όλες) ίσες **
- Γωνίες όχι ορθές **
- Απέναντι γωνίες (ανά δύο) όχι παραπληρωματικές **
- Μεσοκάθετοι των πλευρών όχι άξονες συμμετρίας **
- Εγγράψιμο σε κύκλο (Κεφάλαιο 6^ο)* **

Κριτήρια

1. τί αρκεί ώστε ένα παραλληλόγραμμο να είναι ρόμβος:

- Δυο διαδοχικές πλευρές ίσες (Ορισμός, Κριτήριο)
- Διαγώνιοι κάθετες μεταξύ τους (Κριτήριο (iii) /107)
- Μία διαγώνιος διχοτομεί μια γωνία (Κριτήριο (iv) /107)
- Ίσα ύψη (Άσκ. Εμπ. 4./109)

2. τί αρκεί ώστε ένα τετράπλευρο να είναι ρόμβος:

- Όλες οι πλευρές ίσες (Κριτήριο (i) /107)
- Διαγώνιοι άξονες συμμετρίας (Να αποδειχθεί)*
- Οι διαγώνιοι διχοτομούν τρεις γωνίες (Να αποδειχθεί)*

Όχι κριτήρια

τι δεν αρκεί ώστε ένα τετράπλευρο να είναι ρόμβος):

- Δύο διαδοχικές πλευρές ίσες
- Διαγώνιοι κάθετες
- Οι διαγώνιοι διχοτομούν δύο γωνίες
- Μία διαγώνιος άξονας συμμετρίας

* Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε άσκηση, μόνο με την απόδειξή του.

** Αν ναι, τότε είναι ορθογώνιο.

ΝΑΤΑΛΙΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ
Α' ΛΥΚΕΙΟΥ – ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Ορισμός:

Παραλληλόγραμμα που είναι ορθογώνιο και ρόμβος.

Ιδιότητες (τί ισχύει σε ένα τετράγωνο):

- Όλες οι ιδιότητες του ορθογωνίου
- Όλες οι ιδιότητες του ρόμβου

Κριτήρια

1. τί αρκεί ώστε ένα τετράπλευρο να είναι τετράγωνο:

- Να είναι ορθογώνιο παραλληλόγραμμα με δύο διαδοχικές πλευρές ίσες.
- Να είναι ορθογώνιο παραλληλόγραμμα με τις διαγωνίους κάθετες μεταξύ τους.
- Να είναι ορθογώνιο παραλληλόγραμμα με μία διαγώνιο να διχοτομεί μια γωνία του.
- Να είναι ορθογώνιο παραλληλόγραμμα με ίσα ύψη. *(Να αποδειχθεί)**
- Να είναι ρόμβος με μία γωνία ορθή.
- Να είναι ρόμβος με ίσες διαγωνίους.
- Να είναι ρόμβος με δύο διαδοχικές γωνίες ίσες. *(Να αποδειχθεί)**
- Να είναι ρόμβος με δύο απέναντι γωνίες παραπληρωματικές *(Να αποδειχθεί)**
- Να είναι ρόμβος εγγράψιμος σε κύκλο *(Κεφάλαιο 6^ο)*.

2. τί αρκεί ώστε ένα παραλληλόγραμμα να είναι τετράγωνο:

Ένα από τα Α. με ένα από τα Β.:

Α.

- Μία γωνία ορθή.
- Διαγώνιοι ίσες.
- Δύο απέναντι γωνίες παραπληρωματικές. *(Να αποδειχθεί)**

Β.

- Δύο διαδοχικές πλευρές ίσες.
- Διαγώνιοι κάθετες.
- Μία διαγώνιος να είναι και διχοτόμος μιας γωνίας του.

* Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε άσκηση, μόνο με την απόδειξή του.